

"Meselâ Makam-ı Mahmud bir uçtur. Pek büyük ve binler Makam-ı Mahmud gibi mühim hakikatları ihtiva eden bir hakikat-ı âzâmın bir dalıdır. Ve hilkat-ı kâinatın en büyük neticesinin bir meyvesidir. Ve ucu ve dalı ve o meyveyi dua ile istemek ise,.." izahı?

"İstenilen şey, meselâ, Makam-ı Mahmud, bir uçtur. Pek büyük ve binler Makam-ı Mahmud gibi mühim hakikatleri ihtiva eden bir hakikat-ı âzâmın bir dalıdır. Ve hilkat-i kâinatın en büyük neticesinin bir meyvesidir. Ve ucu ve dalı ve o meyveyi dua ile istemek ise, dolayısıyla o hakikat-i umumiye-i uzmânın tahakkukunu ve vücut bulmasını ve o şecere-i hilkatın en büyük dalı olan âlem-i bâkinin gelmesini ve tahakkukunu ve kâinatın en büyük neticesi olan haşir ve kıyametin tahakkukunu ve dâr-ı saadetin açılmasını istemektir. Ve o istemekle, dâr-i saadetin ve Cennetin en mühim bir sebep-i vücudu olan ubudiyet-i beşeriyeye ve daavât-ı insaniyeye kendisi dahi iştirak etmektir. Ve bu kadar hadsiz derecede azîm bir maksat için, bu hadsiz dualar dahi azdır."

"Hem Hazret-i Muhammed AleyhissalâtüVesselâma Makam-ı Mahmud verilmesi, umum ümmete şefaati kübrasına işarettir. Hem o, bütün ümmetinin saadetiyle alâkadardır. Onun için hadsiz salâvat ve rahmet dualarını bütün ümmetten istemesi ayn-ı hikmettir."(1)

Dünyada yapılan dua ve ibadetler, silsile halinde cennette ve beka aleminde bulunan bütün alemlerin ve o alemlere mebni hakikatlerin istenilmesi ve kazanılmasına bakıyor. Yani insan dua ettiği vakit, bu duanın damarı ve ipi ta beka aleminin en derin köşelerine gidiyor ve oralar ile bağlantılıdır. Beka alemi öyle azametli ve büyük bir nimet ki, dünyada yapılan dua ve ibadetler ne kadar çok ve tekrarlı da olsa, o nimetin yanında küçük kalır. Öyle ise bekaya bakan dua ve ibadetlerin çok ve tekrarlı olması, hikmetsiz ve lüzumsuz bir tekrar değildir.

Peygamber Efendimiz (asm)'in makamına bakan makâm-ı mahmûd ve buna getirilen kesretli salavat ve dualar, aslında o makamın temsil ettiği ya da bir ucu olduğu beka aleminin tümüne bakıyor. Sadece Peygamber Efendimiz (asm)'in o manevi makama ulaşmasına matuf değildir.

Makâm-ı mahmûd, kökü büyük ve canlı olan beka alemine işaret eden cüzi bir

meyve, levhalı bir işarettir. Bütün inananların yapmış olduğu dua ve ibadetler, sadece cüzi bir meyveye bakmıyor, meyvenin altında duran kök ve gövdeyi, yani beka ağcını da içine alıyor. Makâm-ı mahmûdun büyük ve çok makamları temsil etmesi ve onlara işaret eden canlı bir gösterge olması bu manayadır.

Peygamber Efendimiz (asm)'in makamı ve Allah katındaki mevkisi, hem şu mahlukatın ve kainatın yaratılmasına bir sebep, hem de bütün ikram ve lütufların kaynağı hükmündedir ki, bu makama **makâm-ı mahmûd** denilmiştir. Tabiri caiz ise, bu makam Allah'ın sonsuz lütuf ve ihsanını tahrik ediyor ve bütün nimetler bu makamın hürmetine dağıtılıyor. Öyle ise **makâm-ı mahmûd** geniş ve bereketli bir sofraya gibidir. Bu sofranın daha da genişlemesi ve bu sofraya katılmanın yollarından birisi de salavat getirmektir.

Salavatın manası ve özü, Allah Resulü (asm)'ne dua edip, makam ve mevkisinin daha da genişleyip parlak bir hale gelmesi için Allah'a ricada bulunmaktır. Zira bu sofraya bütün insanların ortak bir sofrasıdır. Bu sofranın genişlemesi bütün insanlık içindir. Yoksa salavat sadece Peygamber Efendimiz (asm)'in şahsi kemalatını inkişaf ettirmeye matuf bir şey değildir. Zaten Peygamber Efendimiz (asm) öyle kamusal bir hale gelmiş ki, onun kemalatı bütün inananların kemalatı demektir.

Mesela, Türkiye Cumhuriyetinin başbakanı dünya gündeminde itibar kazansa, bu itibarın içinde hem kendi mevkisi hem de temsil ettiği milletin mevkisi itibar kazanır, demektir. Aynı şekilde Peygamber Efendimiz (asm)'in kamusal sofrası olan bu makam-ı mahmudu biz dua ve salavatlarımızla teyit ve takviye edersek, bu hem Peygamber Efendimiz (asm) açısından hem de inananlar açısından güzel ve faydalı olur demektir.

Öyle ise salavat getirirken, bu salavatın külli bir gayeye hitap ettiğini bilip öyle salavat etmeliyiz. Böyle azametli bir netice için dua ettiğimizin farkında olmak, duaya bir enerji ve zindelik katar, tekrar tekrar salavata bir şevki içimizde hissederiz.

Allah kainatı ve mahlukatı Habib-i Ekremi olan Hazreti Peygamber Efendimiz (asm)'in yüzü suyu hürmetine yaratmıştır. Allah katında böyle ağırlığı ve değeri olan bir peygamberi araya koyarak, yapılan dua ve talep elbette makbul olmak gerekir. Yani Allah'ın rahmet kapısını çalarken, Allah Resulü (asm)'nün ismi ve şefaati ile çalmak, kabule yakın bir çalmaktır. Bunun en güzel vesilesi de duadan önce ve duadan sonra salavat getirmektir. Zira iki makbul dua arasında yapılan dua da kabule yakın bir duadır, denilmiştir. Allah'ın rahmetini üzerimize çekmenin en güzel ve kestirme yolu, Onun katında en kıymetli ve değerli olan Habib-i Ekrem (asm)'ini araya koymak ve onun şefaati ile talep etmektir. Kainatı onun için yarattığı halde, kainatın içinden bir şeyi onun ismi hürmetine vermesi, gayet makul ve tesirli bir yoldur. Salavat ise bunun bir formülü şeklindedir.

(1) bk. [Şualar, Altıncı Şua](#).